

વસ્ત્ર
૩૯

કાર્ય-વિવરણ : ૨૦૦૫-૨૦૦૬

સર્વોદય પરિવાર ટ્રસ્ટ

પિંડવળ તા. ઘરમંપુર જિ. વલસાડ ૩૯૬૦૫૦

ધરમપુરના કુંગરોમાં

‘કાચ હરું, તુમી શહરાએ લોગ રાધળા દૂ...૨ દૂ...૨ રાહતે!’

‘અરે બાબા, હી કાચ, કોડાક (કેટલા) દિવસ પાસુન અસા સૂજાલેલા આહે?’

‘સાહેબ, જાલા તો મસત (ધણા) દિવસ....’

‘તી કાચ દવાપાણી નાહી કેલા ? હોડાક (આટલા) મહિના અસા બસુન જ રાહીલા, કાચ?’

‘કેલા સાહેબ ! આમચા નંગલચા બાણપાલા, જડીબુટ્ટી.... નાહી સુધરલા. બગલાઈ પણ પુષ્કળ કેલી.... પણ બેસ (સારું) નાહી જાલા.’

‘અરે બાબા, પોટાન બુખ સાગલી તરી બગલાઈ કુન તી ફીટનાર નાહી બુખ સાગલી તરી બાખર ખાલી જ પાહિજે. તસાં અ રોગ જાલા તેવાં દવાપાણી કેલા પાહિજે ન, બાબા?’

‘તુઝી ગોટ ખરી સાહેબ, પણ આમી કાચ કું ? હી નંગલા મદી આમાલા કોણ દવાપાણી દેતે ? તુમી સધળા શહરાએ લોગ દૂ...૨...દૂ...૨ રાહતે, તી આમી કાચ કું ? રોગ જાહ હોતે તરી કેટાળુન આમી બુવા-બગલાઈ કરતે.’

‘કાચ નાચ ?’

‘ધવળુ’

‘કાચ હોતે તુલા?’

‘પોટાન કુખતે, સાહેબા!’

‘કેવા પાસુન?’

‘મસત જાલા, દોન-તીન વસ્ત જાલા.’

એનું પેટ અને છાતી જોયાં. એનું થાગડથીગડવાળું ખમીસ ઊંચું કર્યું. ત્યાં તો પેટ પર ડામના મોટા મોટા ડાયા ! ‘હી કાચ?’

‘તી કાચ સાહેબ ! ડાંબવલા.’

‘કસા સાઠી?’

‘તી, કુખાન સાઠી સાહેબ, કાચ કું!’

ધવળુને હતું પેટનું, હોજરીનું ચાંદું- અલ્સર આવા કેટલાય ધવળુ ને મંગળુ રોજ આવે પેટના કુખાવા લઈને, આળી હોજરી અને આંતરડાનું અલ્સર લઈને. જૂખા-સૂખા રોટલા, મસવા-મીઠાની સુકી ચટણી, ક્યારેક જૂખ્યા પેટે કાઢવી પડતી રાતો.... હોજરી આળી ઘઈને તેમાં ચાંદાં જ પડે ને!

મે મહિનાની સાંજ ઢળી રહી હતી. ખેતરમાં કોરા વડે બે જણ કંઈક ખોદી રહ્યા હતા.

‘કાચ ડવર (ડોસા), કાચ ખોદતે?’

‘કાચ તી, તસાં જ.....’

‘અરે ડવર, સાંગ ન ! કાચ કરત ?’

‘કાચ સાહેબ, તી ઉઠીર સાટી જ. ચારેક મીળાલા આહે. આનકીન તીન-ચાર મીળાલા તરી રાત્રીચા જેવણ હોઈલ.’

મજૂરીમાં મળેલ જુવાર બે દિવસથી ખૂટી ગઈ હતી. સવારે થોડાં વીણી આણેલાં કંદમૂળ બાફીને ખાધાં. અને અત્યારે ઉઠીર મળે તો ઉઠીર ! કેટલાંય ઝૂંપડાંમાં આ પરિસ્થિતિ.

‘હી બગ, રામજી ! પોસા-પોસીલા (દીકરા-દીકરીને) ઉઘા આણી પરવા દોન દિવસ આણાયલા પાહિજે. દોગાલા દોન દિવસ બેજીબી (ઘેજેકશનની) જરૂર આહે.’

‘તી ખરા, પણ સાહેબ, ઉઘા કરા આણું?’

‘કાચ બાબા, પોસાલા બેસ કરાયચા તરી આલા પાહિજે ન?’

‘સાહેબ.... સાહેબ ! એસ ટી. ચા બાડા કુઠસુન આણુ?’

મહર્ષિ તોલ્સ્ટોયનું પુસ્તક મારી આંખ સામે ફેરતું-ફેરતું પૂછી રહ્યું હતું : ‘ત્યારે કરીશું?’

૦ ડૉ. નવનીત ફોજદાર

શરૂ-શરૂમાં ન પાકા રસ્તા, ન ઝાડો વાહન-વ્યવહાર.
ડુંગરાળ રસ્તે અસ્વચ્છ બધી પગપાળા જ
પાકી ન ચાલતા દરદીને આવી રીતે ઝરેલી કરીને જ લાવવા પડે

દાકતરી સારવાર — પિંડવળના દવાખાનામાં તેમ જ ગામડે-ગામડે ફરીને
ગામડામાં કેમ્પ કરી આખા ગામને ખસ-ખુજલીની સામૂહિક સારવાર

સારવાર પહેલાં

સારવાર પછી

આ છે ચંદર.
દવાખાને આવી ત્યારે કિડની પર
સોળને લીધે ચોખ્ખો પાણીથી
આખું શરીર ચુલુ ગમેલું.
દરેક દિવસ ઈન્ડોર દરદી તરીકે
અને પછીને નિયમિત સારવાર આવી.
એકાદ-દોક વરસે સંપૂર્ણ સ્વચ્છ થઈને
આવી ત્યારે ઓળખાઈ પલત નહીં !

સમાજે આ યુવાન ડોક્ટરના ગ્રામાભિયુષ અભિયુષને ઉમળકાભેર વિરહાવેલો
પૂર્ણ મોટાએ ખાસ સુવર્ણચંદ્રક આપીને આશીર્વાદ આપેલા
દાકતરી સેવા માટેનો 'અશોક ગોપિયા એવોર્ડ' પહેલવહેલો મોમને મોરલજીભાઈના હાથે અપાયેલો

ડૉ. નવનીતભાઈ મુંબઈમાં M.B.B.S થયા,
ત્યારે ગાંધીના રંગે રંગાઈ ચૂક્યા હતા. તેથી સંકલ્પ
થઈ ગયેલો - "વિદ્યા વેચાય નહીં. મારે મારી તબીબી
વિદ્યાનો ઉપયોગ ગરીબ લોકોની સેવામાં જ કરવો
છે." એટલે ખાનગી પ્રેક્ટિસ ક્યારેય ન કરી. પોતાના
દાકતરી જ્ઞાનનો ઉપયોગ લોકસેવામાં જ કર્યો. અને
સેવાએ જ સૌથી છેવાડે ઉપેક્ષિત પડ્યો છે તેની.

આ અંતિમ જનની ઝાંખી થઈ ધરમપુર
તાલુકામાં પદયાત્રાઓ કરતાં. વલસાડ જિલ્લાનો
ધરમપુર તાલુકો ગુજરાતના દક્ષિણ છેડે મહારાષ્ટ્રની
સરહદની અડાઅડ આવેલો છે. તે આદિવાસીઓથી
જ વસેલો છે. ધરમપુર નગરને બાદ કરીએ, તો અહીં
સોએ નવવાણુ આદિવાસી જ છે. આ આદિવાસી
પ્રજા બહારની દુનિયાથી હજી દીક દીક અલિપ્ત ને
અભાવગ્રસ્ત છે.

આવા આ આદિવાસી વિસ્તારમાં
વિનોબાજીના આંદોલન દરમ્યાન અમે સર્વોદય
કાર્યકરો દુકડીઓ પાડી તાલુકાના ગામે ગામ
પગપાળા ફરી વળેલા. ત્યારે કાન્તાબહેનની પદયાત્રા
દુકડીમાં નવનીતભાઈ પણ સામેલ થયેલા. અન્ન,
પાણી, દવા વગેરેના અભાવથી ગ્રસ્ત પ્રજાને
નજરોનજર જોઈ. કાન્તાબહેન કહે, તમારી દાકતરી
વિદ્યાની સૌથી વધુ જરૂર છે, બહારની દુનિયાથી
હજી સુધી ઉવેખાયેલા આ આદિવાસી પ્રદેશને. તમે
જો અહીં ધાણું નાખશો, તો તમે એકલા નહીં હો,
અમે પણ વડોદરા છોડીને અહીં આવીશું તથા
આપણે સાથે મળીને આ આદિવાસી પ્રજાના સર્વાંગી
ઉત્કર્ષમાં લાગી જઈશું.

નવનીતભાઈના મનમાં રામ વસ્યા. એમને
ગળેવાત હિતરી. એમણે ૧૯૬૮માં પિંડવળમાં થાણું
નાખ્યું અને ધૂણી ઘૂંપાવી. આ રીતે આરોગ્ય-
સેવાથી અમારા કામનો આરંભ થયો.

બાર વિષમ પરિસ્થિતિમાં નવનીતભાઈએ
કામ શરૂ કરેલું. અત્યાર સુધી કોઈ દાકતર ત્યાં ફરેલા
નહીં. મિશનરીઓએ પણ અમારા પછી ત્યાં પગ
મૂક્યો. ભૂવા-ભગત અને દોરા-ધાગા-ડામનું જ
ત્યાં ચલણ. ધોળા ભૂગડાંવાળાઓને જુએ કે 'ઓલા
ફેમિલી પ્લાનિંગવાળા આભ્યા' માનીને ભાગી જાય !
તેવા વિસ્તારમાં પિંડવળમાં અને દૂર-દૂરનાં
ઝિંડાણનાં ગામડાંઓમાં ફરીને આ 'મુંબઈથી
આવેલા દાકતર સાહેબ' લોકોનો વિશ્વાસ સંપાદન
કરેલો. લોકોને દવા લેતા કર્યા, દાકતરી સારવાર લેતા
કર્યા. સ્વચ્છતા ને આરોગ્ય વિશે દાકતરની વાતો
સાંભળતા કર્યા.

સર્વોદય પ

સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ રજિસ્ટર
ક્રમ ૮૦ ઓ હેકજ ૩
નં. CIT/VLS/TECH/SP/200
ચેક-ફાઇલ 'સર્વોદય પરિવાર'
(ટ્રસ્ટનું ખાતું બેન્ક ઓફ ઇ

આ રીતે એક વ્યાપક કામ માટે સારી ભૂમિકા રજૂ થઈ. શરૂથી જ કાન્ટાબહેને આને પોતાનું કામ લેવું, દૂર રહ્યાં રહ્યાં પણ આ કામ માટે એમનાં તા-ચિંતન ચાલ્યું કરતાં. આ કામની આર્થિક જવાબદારી તો એમણે પહેલેથી જ પોતાના માથે લીધેલી. અને જ્યારે એવું કે હવે નવનીતબાઈ ઈ કરીકામ થયા છે, ત્યારે ૧૯૭૪થી કાન્ટા-વેલાસબહેન અને કાન્ટાબાઈ પણ આ કામમાં આવી.

ધીરે ધીરે વિકાસ પામતાં-પામતાં પિંડવળનું કાન્ટાબહેનની શહેરની હેઠળ ઘરમધુર કાનાં સવાસો-દોહસો ગામો સુધી વિસ્તરતું આદિવાસી પ્રજાના સર્વાંગી ઉત્કર્ષ માટેની શરી મથામણ. દરેકે દરેકને બે ટંક રોટલો, શરીર વા પહેરવા ઓઢવાનું, મદિ-સાજે જરૂરી દાકતરી વાર, માથે છાપરું અને બાળકોને શિક્ષણ-કાર મળે, એ સૌથી પહેલું જોવાનું. પછી વ્યસનો રિવાજો ને વહેમો દૂર થાય, ઘર આંગણે કામ, ખેતીની સુધારણા થાય, જળસંચય થાય, તળાવ, ચેકડેમ વગેરે થાય તથા આ બધાની સોસાય એમની ચેતનાનો વિકાસ થાય — આવી વિધ પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા પ્રજાના ને પ્રદેશના સર્વાંગી જાનના પ્રવાસો આજ સુધી થતા રહ્યા છે.

દાકતરી સેવાથી શરૂ થયેલું આ કામ આમ વેધ ક્ષેત્રોમાં કાયમ વિસ્તરતું રહ્યું છે. દાકતરી ની પોતાની મુખ્ય જવાબદારી ઉપાડતાં-ડાતાં નવનીતબાઈ આ બધાં કામોમાંજે અમારી રહ્યા હતા.

નવનીતબાઈને છેલ્લાં પાંચેક વરસથી કંપવા રાનાની-મોટી ખીખારીઓ શરૂ થવાથી કામમાંથી મજ નિવૃત્તિ લેવી પડી. છેલ્લે કેવાડિયા કોલોની કે ગોરા વસાહત આગળ અમારા મુંબઈના િના કેન્દ્રમાં હતા, ત્યારે અકસ્માત થતાં એકદમ રજવા અને છ મહિના બિલકુલ પથારીવશ થઈ. ત્યાં જ એમણે તા. ૨-૫-૨૦૦૬ના રોજ દેહ લીધો. એમની ઇચ્છા મુજબ ત્યાં નર્મદા-કંઠે નિ-સંસ્કાર કરાવો અને ૧૪ મેના રોજ વળમાં કાન્ટાબહેનના સ્મૃતિવડના ખોળામાં એ-વિસર્જન કરાવું. તે પ્રસંગે પ્રાર્થનાસભામાં આદિવાસીઓએ નવનીતબાઈને ખૂબ પૂર્વક યાદ કર્યાં. સહુએ કહ્યું કે ૪૦ વરસ માંની આ વિસ્તારની સ્થિતિમાં આજે જે આટલો પલટો આવ્યો છે, તેમાં ડાકતર નવનીતબાઈનો સર્વોદય પ્રતિવાદ દ્રુતનો ફાળો અનેરો છે.

દૂર

ઈ-૫૭૯/વલસાડ
-માફી પ્રમાણપત્ર
તા. ૩૧-૩-૨૦૦૯ સુધી
મા નામના મોકલવા
ઘરમધુર શાખામાં છે.)

ધુ કેકે/બ, વડોદરા.

સહત દે અમાજ
ગરમાં ૧ રૂપિયે કિલો, અત્યારે સાડા ત્રણ રૂપિયે

ખવાહોશ તો છે
ઘરમધુર આખામાં ઝૂંપડાને નળિયાંથી છાઈ દેવાની

ફવચ્છ, જોખળા પાણી માટે પાકા ફૂવા

આંગણવાડી રોપવા આળા-જમરૂબ-કાજુ-લીંબુની કલ્થો

અંબર મરખા ઉપર ઘર આંગણે કામ

પિંડવળમાં જ ખાદીનું વણાટકામ

પિંડવળ વિદ્યાલયનાં બાળકો — ઠાકરે નૃત્ય

ખડકીવિદ્યાલયનાં બાળકો — પ્રવાસમાં કબીરવડે

કાચા ચેક ડેમ અને ખેતરમાં બંધપાળા

નર્મદી : લોકોને આપવા રોષા-ઉછેર

૨૦૦૫-૨૦૦૬ના વરસમાં થયેલ કામ આંકડામાં

□ ખાવાને ધાન

મહિને એક કુટુંબને ૪૦ કિલો અનાજ સાડા ત્રણ રૂપિયે કિલોના રાહતદરે અપાયું. આ વરસે કુલ ૨,૩૪,૧૭૫ કિલો અનાજ (વાટલો, નાગલી) અપાયું. આપણો સરેરાશ ખરીદ-બાય કિલોના રૂ. ૮-૨૦ રહ્યો.

□ માથે યાદું છાપડું

રૂ. ૩૨,૮૫,૬૩૦ની કીમતનાં કુલ ૯,૬૩,૯૫૦ નળિયાં દોઢેક હજાર કુટુંબોને અપાયાં. તેનો ૩૦ ટકા ખર્ચ આદિવાસી કુટુંબોએ આપ્યો. બાકીના ૨૨ લાખ રૂપિયા ટ્રસ્ટે ખર્ચ્યા.

આ રીતે છેલ્લાં ૨૫ વરસમાં છબેક કરોડ રૂપિયાની કીમતનાં નળિયાં લગભગ ૨૮ હજાર કુટુંબોને અપાયાં છે.

□ દાકતરી સારવાર

પિંડવળ કેન્દ્ર ઉપર ૧૪,૧૬૩, ખડકી કેન્દ્ર ઉપર ૨,૦૦૦, અન્ય પાંચ ગ્રામ આરોગ્ય કેન્દ્ર ઉપર ૧૭,૦૦૭ દરદીઓને, ૭ દરદીને ઇન્ડોર તથા ટીબીના ૪ અને કુશરોગના ૯ દરદીને નિયમિત સારવાર — એમ કુલ ૩૩,૨૨૦ દરદીઓને મફત દાકતરી સારવાર અપાઈ. સ્તાવળાપણું નિવારવા 'વિટામીન-એ'ની કેપ્સ્યુલ વહેંચાઈ.

□ ખેત-સુધારણા અને વૃક્ષરોપણ

૧૩ ગામોના ૧૭૨ ખેડૂતોએ કુલ ૧૭,૨૨૦ ધનમીટરના પથ્થર-માટીના બંધપાળા પોતાનાં ખેતરોમાં બનાવ્યા. 'કામ સાટે ધાન' રૂપે એમને કુલ ૮૬,૧૦૦ કિલો અનાજ અપાયું.

ખડકીમાં પાકા ડેમના બાંધકામ બાદ લોકો ઘરિ ઘરિ ચોમાસા બાદ ખીબે પાક લેતા થયા છે. આ રીતે લોકોએ ચણા, તુવેર, ચોળા, મસુર વગેરે કઠોળ અને તરબૂચ, ટામેટાં, રીંગણ, મરચાં વગેરે ઉગાડ્યું. આપણે કઠોળનું બિયારણ ખડકી કીમતે આપ્યું.

ખડકી કેન્દ્ર પર નરસીમાં ૨૨ વાતનાં ફળજાડ તેમ જ જંગલ-ઝાડના ૧૫ હજાર શેષા ઉછેરીને લોકોને રોપવા માટે આપ્યા.

□ જળ-સંગ્રહ

૧૦ ગામોમાં જળ-સંચય માટે પથ્થર-માટીના કાચા કુલ ૩૧ ચેકડેમ (૮૫૬૫ ધનમીટર) બંધાયા. તે માટે 'કામ સાટે ધાન' રૂપે ૪૨,૯૦૦ કિલો અનાજ અપાયું.

□ ઘર અંગણે કામ

અંબર ચરખા ઉપર ૨,૨૪૭ કિલો સૂતર કંતાયું.

રૂ. ૧,૩૨,૫૯૧ કાંતણ-મજૂરી ચૂકવાઈ.

૧૭,૯૯૬ ચા.મીટર ખાદી મણાઈ.

રૂ. ૨,૨૦,૧૯૮ ચણકરી ચૂકવાઈ.

રૂ. ૨૦,૯૭,૮૪૫નું ખાદી-વેચાણ થયું.

રૂ. ૧૨ લાખની ખાદી સ્થાનિક અપી. બાકીની ખાદી મિત્રોની સહાયથી બહાર વેચાઈ.

□ શિક્ષણ-સંસ્કાર

આ વરસે પિંડવળમાં સર્વોદય વિદ્યાલય/છાત્રાલયમાં ધોરણ ૧ થી ૭માં ૪૦ ગામોનાં કુલ ૧૯૨ બાળકો ભણ્યાં. તેમાં ૧૧૭ કુમાર અને ૭૫ કન્યાઓ હતી. અહીં જ રહેવાનું. એમને ગણવેસા-પુસ્તકો-નોટબુક-બીસ્તો-પેટી વગેરે અપાયાં.

આપણા વિદ્યાલયના આરંભમાં દ્વાબલ ઘઈને ૨૦૦૧માં સાતમા ધોરણમાં પાસ થયેલા ૧૮ વિદ્યાર્થીઓમાંથી આ વરસે ૧૨ વિદ્યાર્થીઓ બારમા ધોરણમાં ખુબ સારા માર્ક્સ સાથે પાસ થયા. તેમાં ૫ વિદ્યાર્થીઓએ વિજ્ઞાન પ્રવાહમાં ફર્સ્ટ ક્લાસ મેળવ્યો.

ખડકી કેન્દ્રમાં ૩૬ કુમાર અને ૨૦ કન્યાઓ, એમ ૫૬ બાળકો ભણ્યાં. ૨૬ બાળકોએ પૂર્વ-પ્રાથમિકની તાલીમ લીધી.

દર વરસની જેમ આ વરસે પણ પિંડવળ-ખડકીનાં બાળકો વડોદરા, નળસરોવર, અમદાવાદ, કબીરવડ, ટિનાઈ, પાવાગઢ, નર્મદા ડેમ, ડાકોર વગેરેના પ્રવાસે જઈ આવ્યાં. બંને વિદ્યાલયમાં ખડકી સારી હાલતીવાળાં પાલી-સમેલનો થયાં. મહેમાનો આવ્યા ત્યારે બાળકોએ મુંદર સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો પણ કર્યા.

આ વરસે ખર્ચાયા

અનાજ-રાહત	૧૧,૦૮,૦૮૭
નળિયાં-વિતરણ	૨૨,૦૭,૫૧૮
દાકતરી સેવા	૨,૩૧,૧૧૪
વિદ્યાલય/છાત્રાલય, પિંડવળ	૯,૮૨,૯૯૯
વિદ્યાલય/છાત્રાલય, ખડકી	૫,૭૬,૫૩૨
ખેતી-સુધારણા	
અને જળ-સંગ્રહ	૧૩,૨૪,૪૦૨
કાશ્મીર બૂક-પ-રાહત	૧,૦૦,૦૦૦
અગરિયાનાં બાળકોને સહાય	૮૪,૩૨૨
અન્ય સહાય	૨૫,૩૭૦
રાહતકામ-વ્યવસ્થા	૫૯,૦૬૯
વહીવટી ખર્ચ	૨,૨૬,૬૨૧
કર્મચારી-સુરક્ષા ફંડ	૬૦,૦૦૦
આડિલ/કરવેરા	૧૦,૭૬૧
ઘસારો	૩૯,૦૭૫
બાંધકામ અને રીપેરકામ	૪,૬૨,૮૭૧
પરચુરણ	૩,૭૯૯

કુલ ખર્ચ: રૂ. ૭૫,૦૨,૫૪૦

સીધી રાહત સિવાયનો

બાકીનો વહીવટી ખર્ચ થયો રૂ. ૮,૪૦,૫૪૧

એટલે કે કુલ ખર્ચના ૧૧.૨૦ ટકા

ટ્રસ્ટને મળેલ

૧૦૦ રૂપિયામાંથી ૮૯ રૂપિયા

સીધા આદિવાસીઓને પહોંચ્યા

આ બધું કામ લોકો તરફથી મળતાં

નાનાં-મોટાં દાનમાંથી ચાલ્યું

૧૧૫૨ દાતાઓ પાસેથી

કુલ રૂ. ૬૩,૧૦,૫૮૦નો લોકદાણો મળ્યો

રૂ. ૯,૪૨,૩૯૯ની વ્યાજની આવક થઈ

રૂ. ૬૬,૦૦૦ની અન્ય આવક થઈ

ખર્ચનો વધારો રૂ. ૧,૮૩,૫૬૧ રહ્યો

રૂ. ૧૭ લાખ વિશેષ પ્રોજેક્ટ માટે એકિત દાનરૂપે

માર્ગમાં મળ્યા, જે આવતા વરસે ખર્ચાશે.

કાન્તાબહેન કમુનિસ્ટના ખોળામાં
આસ્થિ-વિસર્જન

સન ૨૦૦૦માં કાન્તાબહેન ગયાં, આ વરસે નવનીતભાઈ મયા પિંડવળના સેવાપજમાં બંનેનો મુખ્ય ફાળો. તેમાં હજારો હાથ બળ્યા, અને કોઈક કામ થયું.

આ કામમાં કેટકેટલાનો સાથ મળ્યો ! આજેય મળતો રહ્યો છે. પિંડવળ આશ્રમરાજાનાં મંદુરભાઈ અને કાન્તાબહેન, કરચપ દલાલ, બાપલુભાઈ, મુલાબભાઈ, સહુ દાતા-મિત્રો, એ મિત્રો સુધી પિંડવળની વાત લઈ જનારા પ્રફુલ્લ પોરા, ડો. મુન્નુદ દેસાઈ, મુદુલાબહેન માત્રાવાડિયા, કાન્તાલાલ બાવસાર, જે. વી. રોકિયા વગેરે વગેરે... કેટલાને પાદ કડુ ? તેમાંયે અનોખું કામ કર્યું છે, સુરતના મિત્ર જશુભાઈ દેસાઈએ. છેલ્લાં ૧૧ વરસોમાં આપણા ટ્રસ્ટ માટે એમણે લગભગ ૩૨ લાખ રૂપિયા જેટલી રકમ દર વરસે અદીસો જેટલા દાતાઓ પાસેથી ઊધરાની આપી છે. ખરે જ, સંભર હાથ એના મળે ત્યારે જ કોઈ કામ થાય છે.

અનેક અભાવ-અગવડ વેહોને નવનીતભાઈએ પિંડવળના કામનો પાયો નાખ્યો, અને કાન્તાબહેને ભારે જહેમત ને બહિષ્કારવધી તેના ઉપર નક્કર ઈમારત ઊભી કરી. આની મુબગ સુવાસ આજે આ વિસ્તારમાં ચાલેકોર પ્રસરી છે. આશા છે, સમાજને જરૂર હશે ત્યાં સુધી ઈશ્વરકૃપાએ તેમજ તમારા સહુના પ્રેમભર્યા સાથ-સહકારથી આ કામ ચાલુ રહેશે.

તા. ૧૨ જુલાઈ ૨૦૦૬

૦ હરવિદ્યાસબહેન